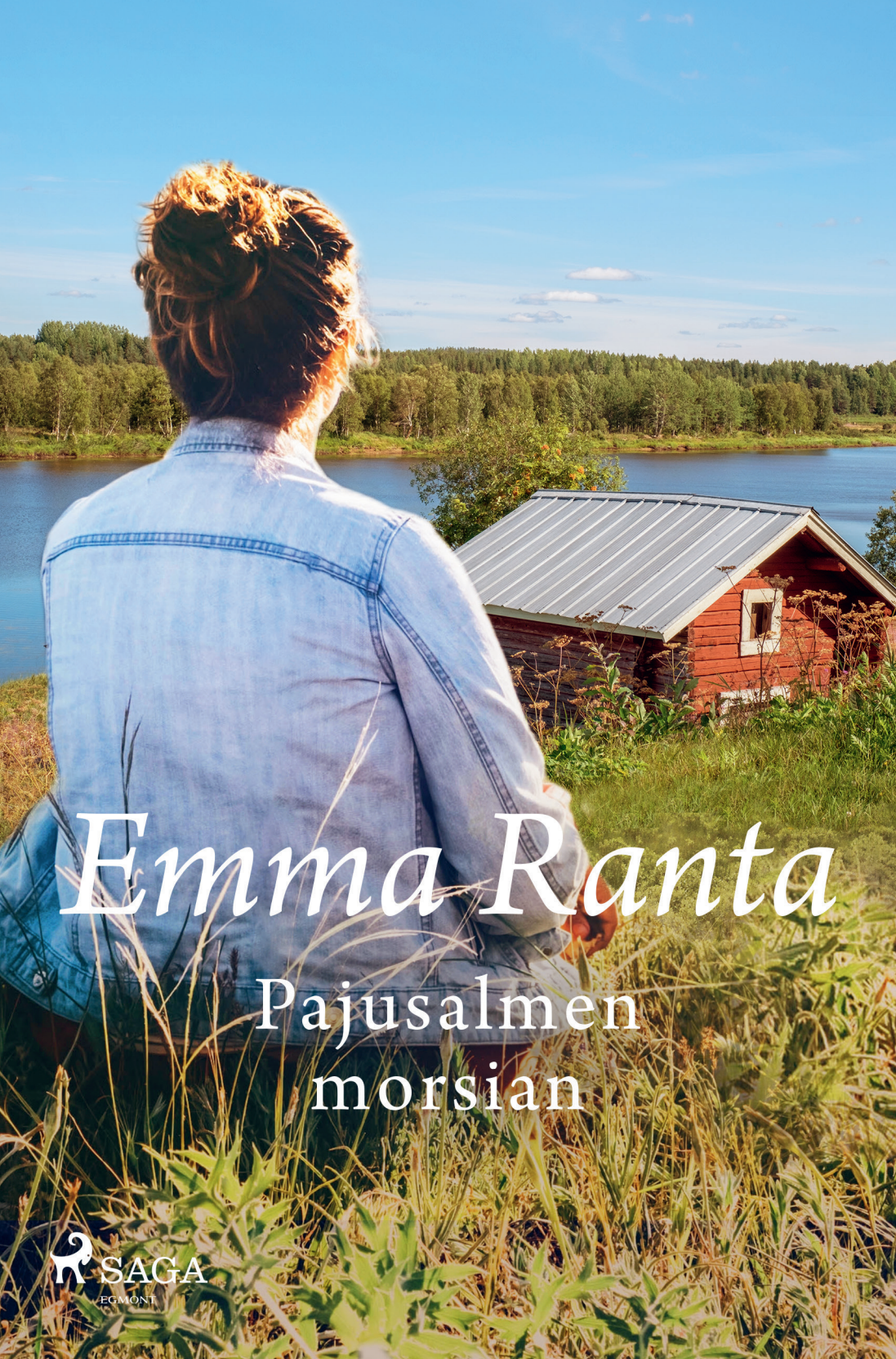

Emma Ranta

Pajusalmen
morsian

Emma Ranta

Pajusalmen morsian

SAGA Egmont

Pajusalmen morsian

Cover image: Shutterstock
Copyright ©2021, 2025 Emma Ranta and SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788727229775

1st POD edition

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.sagaegmont.com

Saga is a subsidiary of Egmont. Egmont is Denmark's largest media company and fully owned by the Egmont Foundation, which donates almost 13,4 million euros annually to children in difficult circumstances.

Saga Egmont
Lindhardt og Ringhof Forlag A/S
Vognmagergade 11, 2.
DK-1120 Copenhagen K

Mies menneisyydestä

Tukkirekka mennä jytyytti kuorman kanssa niin läheltä taloa, että seinät tärisivät. Tuulikki vilkaisi varovasti Marketan suuntaan ja huomasi, miten siskon suu muikistui tiukaksi viivaksi. Saako hillittyä itsensä? hän mietti hieman huvittuneena.

Ei saanut. Siskon suusta purkautui ärtynyt puuskahdus:

– Siinä niitä nyt taas menee, Pajusalmen puita! Kas, etteivät vie saman tien kulmaa talosta, niin tuho olisi täydellinen. On vaikea käsittää, että tällainen varkaus voi tapahtua ihan laillisesti, emmekä me voi sille mitään. Tässä maassa tosiaankin tarvittaisiin jonkinlaista oikeutta rehellisille ihmisille.

– Omia puitaanhan Lasse myy, Tuulikki muistutti. – Et sinä mahda sille mitään, vaikka kuinka puisit nyrkkiä tukkiauton suuntaan.

– Ja sinä et vissiin edes halua mahtaa mitään! Istut siinä ja hymyilet aivan kuin tämä olisi jokin iloinen asia. Ei luulisi paljon naurattavan, kun katsoo ulos.

– En ota kantaa asiaan, joka ei kuulu minulle, Tuulikki totesi

ykskantaan. – Tukkiauto menee tuosta ikkunan takaa, vaikka kiljuisin ja hyppisin tasajalkaa, joten en aio nähdä sitä vaivaa. On paljon helpompi elää, kun pitää huolen vain omista asioistaan ja muutenkin yrittää ajatella positiivisesti.

– Ja mikähän se positiivinen puoli tässä tapauksessa voisi olla? Marketta halusi tietää.

Tänään ei ollut siskon paras päivä, mutta Marketalla nyt muutenkin oli nykyään hyviä päiviä melko harvoin. Villistä ja rämäpäisestä nuoresta naisesta, joka oli ratsastanut tukka hulmuten pitkin vainioita, oli tullut vähitellen hapan ja katkeroitunut keskiikäinen nainen. Sitä oli surullista katsoa sivusta.

– Meiltä vietiin maata, enkä minä näe siinä mitään valoisaa, Marketta jatkoi vihaisesti.

"Sinulta vietiin", Tuulikki olisi voinut täsmentää, mutta piti suunsa kiinni. Ehkä Markettaa harmittikin eniten se, että heidän omistususuutensa Pajusalmeen oli nyt niin pahasti epäsuhtainen. He olivat omistaneet talon isän kuoleman jälkeen puoliksi, mutta Lassen osuus oli nyt pois Marketan puoliskosta, ja sekös siskoa riepoi.

Tuulikin elämää tämä tosiasia helpotti, sillä Marketalla ei ollut nyt varaa määriä häntä. Tiukan paikan tullen hän oli se, joka pystyi sanomaan viimeisen sanan, ja sen Markettakin ymmärsi. Siskon oli pakko olla sovussa hänen kanssaan ja hillitä terävää kieltään.

Mitään suuria erimielisyyksiä heillä ei toki edes ollut. He kunioittivat ja varmaan rakastivatkin toisiaan, vaikka se ei ehkä olisi tullut ensimmäisenä mieleen, jos joku olisi seurannut kärpäsenä katossa heidän yhteistä arkeaan sukutalon ohjaimissa. Pajusalmi oli heille kummallekin kuitenkin niin tärkeä paikka, että he ymmärsivät pystyvänsä huolehtimaan talosta vain yhteistuumiin ja

sovussa. Suuret valtakunnatkin olivat historian saatossa hajonneet perintöriitoihin. He olivat onneksi viisaampia.

– Kyllä ihmisen täytyy olla pirullinen, että pystyy tekemään tällaista.

Marketta oli noussut aamukahvinsa ääreltä ja kävellyt ikkunan luo. Tukkiauto ajoi nyt heille johtavaa koivukujaa pitkin kohti maantietä. Joidenkin koivujen alimmat oksat ottivat kiinni kuormaamaan ja katkesivat.

Marketta oli edellispäivänä uhannut lähettää oksista laskun Lasselle, mutta luopunut tuumasta, kun Tuulikki oli hymyillyt, että Lasse kuolisi laskun nähdessään nauruun. Siskolla tuskin olisi ollut mitään sitä vastaan, jos ex-mies olisi heittänyt henkensä, mutta naurunaiheita Marketta ei halunnut tälle suoda.

– Ehkä Lasse tarvitsee rahaa, Tuulikki ehdotti. – Ja Jänöluhdassahan on jo pitkään ollut myyntikelpoista tukkipuuta. Jos se olisi vielä Pajusalmen metsää, sieltä olisi myyty puuta jo monta vuotta aikaisemmin. Metsätaloussuunnitelmassa, joka silloin vuosia sitten tehtiin, se oli merkattu hakkuukypsäksi lohkoksi.

– Se on edelleen Pajusalmen metsää, Marketta kivahti. – Ei tämä muuta sitä miksikään.

– Niin no, tavallaan totta kai, Tuulikki myönsi. – Ja aikanaanhan Ilmari kuitenkin saa sen isänsä perintönä yhtä lailla kuin saa Pajusalmen muut maat meiltä.

– Minä en olisi tuosta niin varma, Marketta puhisi. – Lasse on niin kiero mies, että keksii kyllä jotain konnankoukkuja. Eihän hänen tarvitse kuin hankkia lisää lapsia, ja metsät menevät vieraalle.

– Tuskin nyt sentään, Tuulikki naurahti. – Vanha mies!

– Ei se miehillä ikää katso. Jos on pukin elkeitä, ne pysyvät

loppuun asti. Mistäs minä tiedän, miten nuori se hänen nykyinen naikkosensa on! Monet miehet haksahattavat nuoriin nainiin kuvitellen olevansa itsekin vielä kovin nuorekkaita.

Tuulikki tiesi Lassen naisystävän iän, muttei sanonut mitään. Marketta olisi vain ihmetellyt, miten hän saattoi olla siitä perillä. Sisko oli saanut päähänsä, että Lasse oli nuorten hempukoiden perään, mutta se ei pitänyt ollenkaan paikkaansa. Ne naisystävät, jotka Marketta tiesi miehellä avioeron jälkeen olleen, olivat olleet heidän ikäisiään ihan tavallisia naisia.

– Ja mitä tulee Ilmariin, niin onko Lasse tähänkään asti pojas-
taan juuri välittänyt!

Siihen Tuulikki ei kommentoinut mitään. Ehkä Marketta ei oikeasti tiennyt, miten asiat olivat. Tai ehkä hän tiesi, mutta uskotteli itselleen, etteivät isä ja poika olleet millään lailla tekemisissä keskenään. Jos sisko itse pysyi sillä tavalla paremmin koossa, niin omapa oli asiansa.

Joskus Tuulikista tuntui, että Marketta oli kehitellyt ympärilleen ihan oman maailmansa ja kuvitteli asioiden olevan kuplansa sisällä juuri niin kuin toivoi niiden olevan. Tuulikki taas oli aina halunnut katsoa asioita silmästä silmään, ilman kaunistelua ja vääristelyä. Marketan mielestä hän oli haahuilija, oikea hupakko, joka ei tiennyt maailman pahuudesta mitään. Siinä sisko oli väärässä. Ei Tuulikin elämä ollut koskaan ollut niin onnellista kuin hänen hymystään ehkä olisi voinut päätellä. Saattoi olla, että Tuulikilla oli enemmän haaveita ja unelmia kuin Marketalla oli koskaan ollut, mutta ne eivät olleet koskaan häirinneet hänen työntehtöön.

– Mitenkähän paljon puuta siellä vielä on? Marketta pohti, ja Tuulikki tiesi, että toisen päässä raksutti pieni laskuri, joka

ynnäsi, millaisen summan Lasse puukaupoistaan saisi. – Mietin vain, että miten kauan tämä häiriköinti mahtaa jatkua.

– Mene katsomaan! Tuulikki heitti kurillaan. – Nyt on tulossa hieno päiväkin. Lupailivat niin keväistä ilmaa, että minä ainakin taidan kaivaa polkupyöräni esiin ja tehdä kevään ensimmäisen pienen lenkin.

– Minäkö menisin sinne vakoilemaan, älä unta näe! Ajattele, jos Lasse tulisi samaan aikaan puupinojaan ihailemaan!

– Tekisi varmaan ihan hyvää teille molemmille, Tuulikki sanoi suoraan. – Voisitte sanoa toisillenne kaiken sen, mikä aikanaan jäi sanomatta.

– Mitä sinäkin siitä tiedät!

– En kai mitään, Tuulikki tunnusti. – Taidan lähteä tästä tal-
lille.

– Sinulla on sentään hevoset, Marketalta pääsi. – Minulla ei niitäkään.

– No, omapa on valintasi.

Tuulikki tiesi kuulostavansa kylmältä, mutta tässä maailmassa nyt vain tahtoi olla niin, että sitä sai, mitä tilasi.

Kun hän käveli talleja kohti, toinen tukkirekka ajoi tyhjänä Jänöluhtaa kohti. Halusivat näköjään saada puut pois metsästä ennen kevätsateita, Tuulikki ajatteli. Marketta oli aikanaan koettanut parhaansa mukaan estää Lassen ajo-oikeuden metsiinsä tätä kautta. Sisko ei ollut kuitenkaan mahtanut mitään, sillä jokaiselle maapläntille piti olla kulku jotain kautta, ja Jänöluhtaan se luontevin reitti oli heidän talonsa ohitse. Kun Marketta oli sitten huomannut, ettei pystynyt estämään Lassea kulkemasta mailleen, hän oli alkanut pitää kirjaa tiehen tulleista vaurioista. Sisko oli odottanut sormet syyhyten, että voisi lähettää Lasselle laskun sorakuor-
masta tai tien lanaamisesta kuntoon. Mies oli kuitenkin huoleh-

tinut siitä, että kävi metsällä vain silloin, kun tie oli tarpeeksi kuiva kantamaan kuormat.

Edellisjoulun alla Lasse oli jättänyt auton koivukujan päähän ja hakenut joulukuusensa jalkaisin, ettei vain vaurioittaisi tietä. Tuulikki oli tallin pihasta huomannut miehen ja mennyt jututuille.

– Eipähän tule sanomista, mies oli naurahtanut, kun Tuulikki oli ihmetellyt tämän touhuja.

Matkaa oli sentään toista kilometriä.

Markettakin oli huomannut miehen tuvan ikkunasta ja haukunut varkaaksi. Tuulikki oli katsellut oman kamarinsa ikkunasta, miten mies oli mennyt tunnin kuluttua takaisin autolleen tuuheaa kuusta kantaen.

– Jo on vaativainen eukko, kun kuusenkin pitää olla metsän kaunein, Marketta oli puhissut. – Meille ei tänä vuonna haeta joulukuusta lainkaan!

– Ai, miksei muka? Tuulikki oli ihmetellyt.

Kuusenhaku oli aina ollut heillä tärkeä perinne. Tuulikki muisti lapsuusvuosiltaan, miten oli jo paljon ennen joulua hiihdellyt isän kanssa metsässä ja etsinyt sopivaa. Koska kuusi sijoitettiin keskelle salin lattiaa, se ei voinut olla mikä tahansa karahka.

– Ei vain ole sellaista fiilistä, että haluaisin kuusen, Marketta oli kuitannut, eikä Tuulikki ollut inttänyt vastaan.

Joulukuusi salissa oli hänelle yhdentekevä juttu, joulun tuntu tuli jostain ihan muusta. Talliin hän oli vienyt pienen kuusen ja ripustellut sen oksille muutaman kullanvärisen pallon. Hevoset olivat saaneet joulun kunniaksi ylimääräisiä herkkuja, ja Tuulikista tuntui, että ne ymmärsivät oikein hyvin, mikä oli joulu.

Nyt ei kuitenkaan ollut jouluku, vaan oltiin hyvää vauhtia menossa kohti kevättä ja kesää. Se tiesi ympäröiväitä työpäiviä tallissa ja pellolla. Remonttihommiakin oli suunniteltu, mutta he eivät olleet vielä päättäneet, mikä talon monista ulkorakennuksista kenties saisi tänä vuonna uudet kattopellit ja seiniin maalit. Ehdokkaita oli lukuisia, vaikka pari huonokuntoisinta rakennusta oli vuosien mittaan purettukin.

Entisten sukupolvien ahkeruus tuntui melkoisena taakkana heidän harteillaan. Vanhimmat rakennukset olivat peräisin 1700-luvulta. Vanha asuinrakennus oli 1800-luvun alkupuolelta. Siitä oli tullut palkollisten asuintalo sen jälkeen, kun komea valkoinen päärakennus oli rakennettu 1920-luvulla. Nyt talossa ei ollut enää ainuttakaan piikaa tai renkiä, joten vanha hirsirakennus sai nukkua Ruususen unta. Huolta siitäkin täytyi silti pitää, vanhasta kivinavetasta samoin, vaikka talosta oli hävitetty nautakarja jo 20 vuotta sitten.

Oli ollut Lassen idea, että tilalle tulisi hevosia. Kun lehmistä oli luovuttu, tilalle oli suunniteltu ensin sikoja. Myös broilerikasvattamon perustaminen oli käynyt mielessä, sillä broilerinsyönti alkoi niihin aikoihin yleistyä.

– Miksi pelata pikkumarkoilla, kun tilaa on isommallekin bisnekselle? Lasse oli heittänyt. – Ravirata on kymmenen kilometrin päässä, hevosille täällä kymmeniä hehtaareja hyvää laidunta. Parinkymmenen kilometrin säteellä asuu kymmeniätuhansia ihmisiä, joukossa vaikka kuinka paljon heppakärpäsen puremia tyttöjä ja naisia.

Siihen aikaan Marketta oli pitänyt kaikkia eläinlääkäreiksi opiskelleen miehensä ideoita hyvinä. Kun Marketta nyt haukkui ex-miestään, oli vaikea uskoa, että kyseessä oli sama ihminen, johon tämä aikanaan oli katsonut kuin messiaaseen konsanaan. Tie elä-

män suuresta rakkaudesta mieheksi, jossa yhtäkkiä ei ollut mitään hyvää, oli ollut kovin lyhyt.

Heti seuraavana kesänä lypsykarjasta luopumisen jälkeen Pajusalmissa oli pantu tuulemaan. Vanha tallirakennus oli kunnostettu ja sitä oli laajennettu pitkällä lisäsiivellä, joka sijaitsi rakennuksen takana sillä tavalla, ettei häirinnyt nykyaikaisuudellaan talon vanhaa ja perinteikästä pihapiiriä.

Kun ensimmäiset hoitohevoset syksyllä olivat tulleet, Lasse ja Marketta olivat hääränneet tallilla ympäripyöreitä päiviä, hyvä että olivat välillä ehtineet nukkua edes muutaman tunnin. Sen innon keskellä Ilmarikin oli jäänyt vähän unohduksiin, vaikka oli vielä pieni poika. Nyt Tuulikki ajatteli kiitollisena, että hänen ja pojan läheiset välit olivat varmaankin peräisin niiltä vuosilta. Olipa Marketta vain tiennyt...

Tuulikki hymyili itsekseen samalla kun kantoi heiniä hevosten eteen. Nyt hoitohevosia oli enää muutama. Suurin osa tallirakennuksista oli vuokrattu ulkopuolisen ratsastuskoulun käyttöön. Talleilla oli koko ajan vilskettä, mutta päärakennukseen saakka hälinä ei yltänyt. Kun katsoi ulos tuvan ikkunasta, ei olisi mitenkään voinut uskoa, että talleilla saattoi silläkin hetkellä olla kymmenen ihmistä, enemmänkin. Kun katsoi maisemia vain sisältä käsin niin kuin Marketta nykyään enimmäkseen teki, saattoi hyvin uskotella itselleen, että kaikki oli ihan niin kuin ennen, isän ja äidin aikaan, tai isovanhempien.

Pajusalmi oli nimensä mukaisesti rakennettu kahden järven välillä olevan lyhyen salmen rannalle. Vielä 40-luvulla uittoporukat olivat tuoneet seudulle elämää. Isä oli usein muistellut sitä, miten oli pikkupoikana karannut miesten joukkoon ja oppinut asioita, jotka eivät kartanonpojalle sopineet. Painokelvottomia ki-

Pajusalmen sisarusten romanttiset seikkailut.

Sisarukset Tuulikki ja Marketta asuttavat Pajusalmea, sukunsa vanhaa kotipaikkaa. Ex-miehelleen Lasselle katkera Marketta löytää äkkipikaisen luonteensa ansiosta motkotettavaa milloin mistäkin. Rauhallisempi Tuulikki sen sijaan viihtyy tallissa hevostensa seurassa ja välttelee riitoja.

Kun Marketan poika Ilmari kihlautuu tyttöystävänsä Ninnin kanssa, Marketta järkyttyy. Pari kun uhkaa asettua Pajusalmeen asumaan! Siihen loppuisi sisarten rauhaisa yhteiselo. Ilmarin ja Ninnin häitä puuhataan hyvällä vauhdilla eteenpäin, mutta romantiikkaa vaikuttaa olevan ilmassa muuallakin. Mutta ovatko Pajusalmen naiset vielä valmiita rakkauteen?

Kirjailija **Emma Rannan** romanttiset tarinat syntyvät neulomisen ja kirpputorilöytöjen bongailun lomassa. Häntä kiehtovat Suomen kesäiset pikkupaikkakunnat, vehreät metsät sekä vanhat hautausmaat.